

A közösséges lizinka nálunk is őshonos

Mi kerüljön a tópartra?

LEGUTÓBBI KÉT SZÁMUNKBAN A KERTI TAVAK, CSOBOGÓK, MADÁRITATÓK ÉS MÁS VÍZÉPÍTMÉNYEK KIALAKÍTÁSÁRÓL ÍRTUNK. EZEKNEK A KISEBB-NAGYOBB VÍZFELÜLETEKNEK NAGY SZEREPÜK VAN A KÖRNYÉK ÉLŐLÉNYEINEK JÓLLÉTÉBEN IS, NEMCSAK IHDATNAK BELŐLE A KÜLÖNFÉLE ÁLLATOK, HANEM SZAPORODÓHELYET NYÚJTHATNAK KÉTÉLTŰEKNEK, VÍZHEZ KÖTŐDŐ ROVAROKNAK. TAVACSKÁNK PARTJÁRA OLYAN NÖVÉNYEKET ÜLTESSÜNK, AMELYEK ERŐSÍTIK EZT A HATÁST.

HORVÁTH CSILLA

A természetes vízpartot nádas, gyékényes, bokorfűzes vagy fűz-nyár ligeterdő szegélyezi, a mocsaras területeken számos őshonos mocsári vagy vízkísérő növény él, amelyek díszítőértéke is kiemelkedő, közülük ajánlok néhányat, vagy közeli rokon dísznövényt.

A réti fűzény (*Lythrum salicaria*) fűszerűen keskeny, átellenben álló leveleiről kapta a nevét. Őshonos, állandó vízborítást is elviselő növényünk, körülbelül egy méter magas. Júniustól szeptemberig

nyílik, megnyúlt fűtvirágzata bíbor rózsaszín, és bőven termel nektárt – nagyon vonzó a rovarok, méhek számára. Elfásodó rizómáival terjeszkedik is, napos vagy félmárnyékos helyre ültessük, viszonylag kötött, enyhén savanyú talajba.

A borzas fűzike (*Epilobium hirsutum*) a ligetszépefélék családjába tartozó, 100-150 cm magas évelő növény. Szára dúsan elágazik, levelei hosszúkságak vagy keskeny lándzsásak, az alsók átellenes, a felsők

szórt állásúak. Az egész növényt puha szőrök borítják. A 15-25 mm átmérőjű, négyszirmú virágai élénk bíborszínűek, júniustól szeptember végéig nyílnak. Felnyíló, hosszú toktermésében borzas repítőszőrökkel

Júniustól nyílnak a borzas fűzike virágai

borított magok láthatók, amelyek fátyolszerű látványt nyújtanak, mielőtt a szél elröptené azokat. Napfényes helyre ültessük, talajban nem válogatók.

A közönséges lizinka (*Lysimachia vulgaris*) a kankalinfélék családjába tartozó, terjedő tövű, 60-120 cm magas évelő, ami enyhén savanyú talajban érzi jól magát. Molyhos, lándzsás levelei keresztben átellenesen állnak, 15-18 mm átmérőjű sárga virágai bugavirágzatot alkotnak a hajtás csúcsán és a levélhólyajokban. Júniustól augusztus végéig virágzik. Közvetlenül a tópartra ültethetjük az elterülő növekedésű rokonát, a pénzlevelű lizinkát (*Lysimachia nummularia*). Kúszó hajtásain élénkzöld, kerekded levelek sorakoznak, virágai ugyancsak sárgák és hosszan nyílnak. Viszonylag rövid idő alatt nagy területet fut be a növény. Napos vagy félárnyékos helyre ültethetjük, tápanyagban gazdag talajba.

A vízimenta (*Mentha aquatica*) tápanyagban gazdag, kötött talajokon nő hazánkban is. Kúszó gyökertörzsével és hosszú, föld feletti, leveles indáival is terjeszkedik. 20-80 centiméter magas, évelő növény. Megdőrszólva erős borsmentaillatot áraszt. Kerekded, csipkés szélű levelei kissé szőrösek, 2-6 cm-esek. A rózsaszín vagy lila, illatos virágok a hajtás csúcsán gömb formájú fejcskét alkotnak. Júliustól kezdve hónapokig át virágzik.

A zergeboglár (*Trollius europaeus*) hibridjét, a kerti zergeboglárt (*Trollius x cultorum*), beszerezhetjük a

kertészeti árudákban. A vad fajnál erősebb növekedésűek, 50-80 cm magasak, inkább bokros, buja megjelenésűek. A boglárkafélék mérgező növények, de keserűanyagaik általában mindenkit elriasztanak maguktól. Fajtatól függően április és július között nyílnak nagy aranysárga vagy narancssárga virágai. Teljes napra, szellős, tágas helyre ültessük, mert nem viseli el a gyökérkonkurenciát.

A nálunk is honos zergeboglár kerti változatait könnyebben nevelhetjük otthon

A mocsári nőszirm (*Iris pseudacorus*) napos és félárnyékos helyen, kötött, sok szerves anyagot tartalmazó talajban érzi jól magát, ott erőteljesen terjeszkedik is erős rizómáival. Kékeszöld kardlevelei egyméteresek is lehetnek. Egy-egy virágszáron több sárga, barnaerezettel tarkított virág nyílik május-júniusban.

Kedves, halványkék virágokat ont a mocsári nefelejcs

A mocsári nefelejcs (*Myosotis scorpioides*) 30-70 cm magas, párnásan fejlődő évelő, hosszú száron hozza apró virágait. Ezek bimbóban rózsaszínűek, teljesen kinyílva halványkék szirmúak, sárga középpel és öt fehér nektárvezetővel. Rendkívül hosszán, tavasz végétől az első fagyokig virágzik. Napos, félárnyékos fekvésbe ültessük.

Szeretetre méltó kertésztől búcsúzunk

Valamennyien megrendülve értesültünk a szívszorító hírről, hogy kertbarátunk, Buliczka Lászlóné Jutka, a Kelenföldi Kertbarát Kör elnöke, a Budapesti Kertbarátok Szövetségének alelnöke 2021. április 1-jén hajnalban, életének 78. évében tragikus hirtelenséggel elhunyt. Halála előtti napon még szorgosan készült a húsvéti ünnepekre, hogy családjával együtt ünnepelhesse. Azon a napon otthoni munkájának befejeztével leült pihenni kedvenc foteljébe. Ami ezután történt, egyszerűen felfoghatatlan. Jutka végleg lehunyta a szemét, és elköltözött a földi világból az égi virágoskertbe.

Jutka imádta a természetet és a virágokat. Nagy természetjáró volt, sok országban járt, hogy megcsodálja az ottani kertkultúrát. Hazánknak nincs olyan szeglete, ahol nem járt volna. Szerette a virágokat, kertjét maga gondozta. Nagy lelkesedéssel és szorgalommal vetette bele magát az elnöki munkába, és hamar kiderült, hogy igen jó szervező és kapcsolatépítő. Olyan szaktekintélyeket hívott meg előadónak a kertbarátkörbe, akiket bármely társaság megirigyelt volna. Így jött hozzá Bálint György, Komiszár Lajos egyetemi tanár és András Károly kertészmérnök, a Budapesti Kertbarátok Szövetségének elnöke. A Kelenföldi Kertbarát Körben végzett kiemelkedő munkája elismeréseként 2020-ban megválasztották a Budapesti Kertbarátok Szövetsége alelnökének. Jutka halálával egy szeretetre méltó kertész távozott el közülünk. Most már Bálint Gyuri bácsi útmutatásával gondozza az égi kerteket.

Kedves Jutka! Emléked örökre megőrizzük, nyugodj békében!

Radványi Kati

HERBÁCIÓ MAGAZIN

Rendelje meg a Herbáció magazint egy évre (megjelenik évszakonként) mindössze 1680 forintért! Előfizethető bármelyik postán, vagy

hívja a 06 30 437 8900 telefonszámot, vagy küldje el nevét, címét a nzr@herbacio.hu emailcímrre.

Herbáció: kozmetikumok, népi gyógyreceptek, különleges ételek, italok, elixírek, tartósítványok: növényekből házilag... levendula virágvíz, ehető levelek, cider készítése, gyömbérvóráz, répalevél pesto, dinnyehéj savanyúság, gyógynövényes fűszervajak, rovarűző spray készítése, füstölt szalmával érelet ecet...

Megjelent a Herbáció magazin legújabb, 60. száma, kapható az újságárusoknál.

www.herbacio.hu Tel.: 0630 437 8900 nzr@herbacio.hu

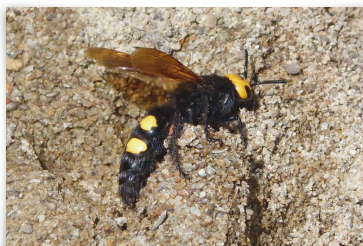

Érdekességek a kertészet világából

Mi a hosszú élet titka?

Az emberek többségének az álma, hogy idősebb korában lássa felnőni az unokákat és aktívan részt vegyenek az ő életükben. Ezért is nagyon fontos a megfelelő táplálkozás, aminek elengedhetetlen eleme a zöldség-, gyümölcsfogyasztás.

Ártalmatlanok a májustól megjelenő törösdarazsak

Májustól a nyár végéig lehet számitani a természetes törösdarazsak feltűnésére, amint a kertek, parkok gyepén, egy korhadó fa közelében, a komposztnál keringenek, akár nagy tömegben is. A látvány ellenére nem kell félni tőlük, mert az emberre ártalmatlanok.

Bőrök növényekből: nem muszáj állatot ölni a bőrcipőért

A növényi bőrökkel nemcsak az állatvédőket és vegetáriánusokat célozzák meg, hanem mindenkit, aki lelkifurdalás nélkül szeretne bőrcipőt viselni vagy bőrtáskát hordani. Mangóból, almából, ananászból és kaktuszból is készül alternatív bőr, sőt eredetileg a linoléum is egy természetes, lenolaj alapú anyag...

**A kertészettel kapcsolatos bővebb tartalomért
keresse fel naponta frissülő hírportálunkat,
a magyarmezogazdasag.hu-t!**